

prof. dr hab. Zbigniew Raubo

Ruda Śląska 20.05.2017

Adres do korespondencji: 41-707 Ruda Śląska, ul. Łowiecka 10a/2

telefon 502837398

e-mail. zbigniewraubo@poczta.fm

Zleceniodawca recenzji:

- Akademia Muzyczna w Krakowie, pismo Dziekana Wydziału Instrumentalnego z dnia 21 kwietnia 2017 r., zlecenie podjęte na podstawie *Ustawy z dnia 14.03.2003 roku o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595 z późn.zm.)*.

Dotyczy:

- Uchwały Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Krakowie z dnia 30 września 2015 r. w sprawie wszczęcia na wniosek Pana mgr. Pawła Motyczyńskiego przewodu na stopień doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej: instrumentalistyka,
- Uchwały Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Krakowie z dnia 21 kwietnia 2017 r. w sprawie wyznaczenia recenzentów.

W świetle *art. 6 ust. 1, 3 Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65. poz. 595, z późn.zm.)* Rada Wydziału posiadała uprawnienia do prowadzenia przewodu doktorskiego na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych, w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka.

Do nadesłanego mi przez Dziekana Rady pisma z dnia 21 kwietnia 2017 r. informującego o wszczęciu przewodu doktorskiego i wyznaczeniu mnie na recenzenta pracy doktorskiej dołączono kopię uchwały o wszczęciu przewodu doktorskiego i wyznaczeniu promotora, oraz uchwały o wyznaczeniu recenzentów.

Podstawowe dane o Kandydacie

Paweł Motyczyński edukację muzyczną rozpoczął w wieku lat ośmiu. Jest absolwentem P.S.M w Gliwicach a następnie - z wyróżnieniem - Akademii Muzycznej w Krakowie, gdzie uzyskał kolejno stopnie licencjata a następnie magistra sztuki. Aktualnie jest doktorantem w macierzystej Uczelni.

Jest laureatem kilku znaczących konkursów pianistycznych w tym :

- Ogólnopolskiego Konkursu im. F. Chopina w Warszawie
- Festiwalu Pianistyki Polskiej w Słupsku („Estrada Młodych”)
- Chopinowskiego Turnieju im. Haliny i Ludwika Stefańskich
- Międzynarodowego Konkursu „Arthur Rubinstein in Memoriam” (nagroda specjalna)

Prowadzi ożywioną działalność artystyczną jako solista i kameralista zarówno w kraju jak i za granicą. Występował m. in. w Filharmonii Narodowej, Filharmonii Krakowskiej, NOSPR. Był również zapraszany do udziału w Festiwalach takich, jak: *Tydzień Talentów* w Tarnowie, Międzynarodowy Festiwal im. F. Chopina w Dusznikach-Zdroju czy też „Chopinowskie interpretacje młodych” w Koninie. Pianista bardzo aktywnie dbał o swój rozwój artystyczny uczestnicząc wielokrotnie w kursach mistrzowskich.

OCENA PRACY DOKTORSKIEJ

Praca doktorska Pana mgra Pawła Motyczyńskiego pt. *Peteris Vasks - idealista na krawędzi czasów. Tło światopoglądowe, język muzyczny i problematyka wykonawcza „Pór roku” na fortepian* składa się z dzieła artystycznego oraz jego opisu. Dzieło artystyczne zawiera utrwalone przez Doktoranta cztery utwory składające się na cykl łotewskiego kompozytora.

Otwierający cykl minimalistyczny i nastrojowy *Biały Krajobraz (Zima)* w interpretacji Doktoranta zabrzmiał niezwykle sugestywnie. Kreuje on tutaj aurę obsesyjnego spokoju, bardzo dojrzałe posługując się czasem muzycznym przekonująco poprzez to oddając nastrój nazwany przez samego kompozytora „cichą medytacją”. Należy w tym miejscu również dodać, że pianista znakomicie znalazł się w realiach akustycznych sesji nagraniowej, która w szczególnie atrakcyjny sposób uwypukliła jego ponadprzeciętne umiejętności operowania barwą i dynamiką - zwłaszcza jeśli chodzi o bogate w odcienie *pianissimo*.

Jako nieco mniej przekonujące odebrałem stosowanie dynamiki w zakresie *forte-fortissimo* w następnym zarejestrowanym utworze *Muzyka Wiosny*. Mam jednak pełną świadomość,

że znaczenie tutaj mogły mieć ograniczenia samego instrumentu i jego przygotowania, jak też specyficzne cechy sali w której dokonano nagrania. Niemniej jednak również interpretację tego dzieła odebrałem jako bardzo satysfakcjonującą. Paweł Motyczyński znakomicie realizuje bardzo kapryśną, zmienną narrację dzieła - jego gra jest bardzo plastyczna, urozmaicona artykulacyjnie a przy tym niezwykle błyskotliwa pianistycznie.

Początek następnej *Pory roku* Doktorant w swym opisie dzieła artystycznego określa jako „erupcję energii” i w moim odczuciu to bardzo adekwatne określenie jego interpretacji. Bardzo konsekwentnie realizuje on zarówno „orkiestrowe” struktury rytmiczne jak też fragmenty o swobodniejszym, filozoficznym charakterze tak typowym dla twórczości łotewskiego kompozytora.

W ostatniej części cyklu *Jesieni* pianista znakomicie uporał się zarówno pod względem pianistycznym jak i kolorystycznym ze strukturami repetycyjnymi stanowiącymi tutaj główne tworzywo kompozytorskie. Mgr Motyczyński bardzo dobrze kontroluje architektoniczne parametry utworu uwypuklając jego mistyczno-dramatyczny charakter.

Część opisowa pracy składa się z czterech części. Cechuje ją duża rzeczowość jak też uwzględnienie istotnych aspektów biograficznych, historycznych a także - co jest często i słusznie przez Doktoranta podkreślane - metafizycznych. I tak mamy tutaj zarysowanie bardzo specyficznej sytuacji w jakiej przyszło żyć i tworzyć kompozytorom wywodzącym się z krajów bloku komunistycznego. Uważam również za istotne zaakcentowanie wagi, jakie konsekwencje dla charakteru twórczości miało funkcjonowanie artystów w państwie totalitarnym.

Mgr Motyczyński w równie pogłębiony sposób przypatruje się metafizycznym korzeniom Peterisa Vasksa. Jest to szczególnie istotne w przypadku tego twórcy, który akcentuje rolę muzyki jako narzędzia komunikacji duchowej. Podsumowując tę część pracy chciałbym zaznaczyć, że Doktorant bardzo uczciwie wykonał zobowiązanie zawarte w części tytułu swojego opisu dzieła artystycznego a dotyczącego „tła światopoglądowego”.

Dużą wartość merytoryczną przedstawia również *Rozdział Trzeci*. Doktorant przedstawia tutaj w syntetycznej formie bogatą historię idei muzyki ilustracyjnej - bardzo popularnej w muzyce epoki nowożytnej i - co najistotniejsze - stanowiących inspirację dla bohatera omawianej dysertacji.

Wysoko również oceniam analityczną a zarazem główną część pracy- *Rozdział IV*. Także i tutaj mgr Motyczyński w sposób metodyczny i prawidłowy merytorycznie przygląda się cechom języka muzycznego „Czterech pór roku”, zagadnieniom formalnym jak też przesłaniom poetycko-filozoficznym zawartym w tym cyklu czterech utworów. Pewien niedosyt zostawiła we mnie jedynie sfera problematyki wykonawczej potraktowanej nieco zbyt ogólnikowo co zachwiało proporcje pomiędzy sferą muzykologiczną a pianistyczną analizy.

Praca pisana jest bardzo precyzyjnym, rzeczowym językiem, autor korzystał z obfitej bibliografii składającej się z dużej ilości pozycji książkowych, czasopism specjalistycznych oraz witryn internetowych. Wyjąwszy sformułowania nie do końca dla mnie czytelne (np. „szybkie i jednocześnie głębokie wydobycie akordów” str. 46) Doktorant jasno i zrozumiale przedstawia omawiane zagadnienia.

Konkluzja

Praca doktorska Pana mgr. Pawła Motyczyńskiego prezentuje wysoki poziom wykonawczy, erudycję i precyzję intelektualną Autora w jej części opisowej. Chciałbym podkreślić również wagę wybranego tematu, który może pogłębić refleksję na temat twórczości kompozytorów polskich działających w latach 1944-89 na zasadzie analogii historycznych i kulturowych. Na tym również moim zdaniem polega znaczący wkład tej pracy w rozwój zarówno dyscypliny artystycznej reprezentowanej przez Doktoranta jak i całej dziedziny sztuk muzycznych.

Niniejszym stwierdzam, że Doktorant wykazał się głęboką wiedzą teoretyczną, a także umiejętnościami do prowadzenia samodzielnej pracy artystycznej. W ten sposób Doktorant rozwiązał założone zagadnienie artystyczne i spełnił bez zastrzeżeń wymagania *art. 13 ust. 1 Ustawy z dnia 14.03.2003 roku*. **Pracę doktorską Pana mgr. Pawła Motyczyńskiego przyjmuję.**

